

KAUPPA KAMARI

**TODELLISTA
YRITTÄJYYTTÄ
KOVALLA
KOTIMAISUUS-
ASTEELLA**

S. 9

OMAN ALANSA HUIPPUA

KIERTOTALOUDEN MATERIAALINKÄSITTelyn AALLONHARJALLA, S. 12

Rauman Meriverkostopäivä

Ti 8.11.2022 klo 8.30–15.00
Merimäki, Suojantie 2, Rauma

Ilmoittaudu mukaan:
[raumankauppakamari.fi](https://www.raumankauppakamari.fi)

#meriverkosto2022

Tervetuloa tutustumaan merenkulun ja laivanrakennuksen kärkeen Raumalle!

Paikalla merenkulun ja laivanrakennusalan kärkiyrityksiä, viranomaistahoja ja oppilaitosten edustajia kertomassa ajankohtaisista bisnesmahdollisuuksista, hankkeista ja työllistymismahdollisuuksista.

Luvassa on:

- verkostoitumismahdollisuuksia, ajankohtaistietoiskuja
- kiinnostavia henkilöhaastatteluita
- merimessut
- alan opiskelijoista kiinnostuneita työnantajia

Tilaisuuden ohjelma:

- Klo 8.30 Tapahtuman ovet aukeavat
- Klo 8.30–14.30 merimessut ja tapahtumakumppanien ständit
- Klo 9.00–11.00 Osaaminen meriklusterissa - seminaariohjelma
- Klo 12.30–14.30 Älykäs tilaus-toimitusketju - seminaariohjelma
- Klo 15.00 Tilaisuus päättyy

Luotettava ja kustannus-tehokkaasti toimiva toimitusketju on vientiyrityksen peruspilari

Globaalisti toimivat kuljetusverkostot oli viritetty huippuunsa ennen koronapandemian alkua. Kaksi vuotta sitten alkanut pandemia osoitti kuljetusverkostojen haavoittuvuuden karulla tavalla. Toimitusaikojen merkittävä kasvu ja epätasällisyys yhdistettynä konttipulaan ja Euroopassa krooniseksi muuttuneeseen kuljettajapulaan vaikeuttavat yritysten toimintaa edelleen raskaasti. Toimitusvaikeudet ja kuljetuskustannusten nopea kasvu ovat kääntäneet laajempaa huomiota logistiikkaan. Logistiikkaa voidaanakin verrata ihmisen verenkiertoon, joka toimii taustalla hyvin huomaamattomasti, kunnes jossakin kohtaa syntyy tukos. Seurauksena on nopeasti laajaksi kasvava häiriötila, jonka korjaaminen vie paljon aikaa ja resursseja.

Toimitusketjujen kriisinsietokykyä on koeteltu voimakkaasti viimeiset kaksi vuotta. Tämä on pakottanut yritykset tekemään erilaisia korjausliikkeitä. Osa yrityksistä on joutunut nostamaan varastotasojaan, jolloin aiempaa suurempi vaihtomaisuuteen sitoutunut pääoma jarruttaa esimerkiksi investointeja.

Tätä juttua kirjoittaessani on vaikea nähdä, että toimitusketjujen haasteet olisivat vähentymässä. Venäjän Ukrainaa vastaan aloittama sota aiheuttaa käsittämättömän suurta inhimillistä kärsimystä. Sodan vuoksi myös kuljetuksiin oleellisesti liittyvä energiakysymys on kärjistynyt öljyn hinnannousun myötä. Lisäksi

Kiinassa maaliskuun aikana pahentunut korontilanne aiheuttaa jälleen vakavia viiveitä kuljetusverkostoihin, joten edelleen on liian aikaista todeta tämänkään kriisin väistyneen.

Suomen maantieteellinen sijainti

aiheuttaa vientiyrityksille logistisia lisäkustannuksia esim. manner-Euroopassa toimiviin kilpailijoihin verrattuna. On ensiarvoisen tärkeää, ettei Suomen logistinen kilpailukyky heikkene suhteessa verrokkimaihin nähdessä tulevien vuosien aikana. EU:n tavoite tehdä Euroopasta hiilineutraali vuoteen 2050 mennessä on kunnianhimoinen ja tiukka. Kuljetusten siirtymisellä vaihtoehtoihin käyttövoimiin on merkittävä rooli tämän tavoitteen saavuttamisessa. Tämä vaatii isoja investointeja ja viisautta valita oikeat käyttövoimaratkaisut kuljetuskalustolle pienistä pakettiautoista raskaiden ajoneuvoyhdistelmien kautta aina valtamerialuksiin saakka.

Luotettavasti ja ennakoidusti toimivan lähilogistiikan merkitys korostuu, kun globaalit toimitusketjut ovat epätasapainossa. Viimeisten mailien kuljetusten häiriöt tulee pyrkiä minimoimaan, jotta kuljetukset satamista ja satamiin rullaavat sujuvasti.

Talvella 2022 julkaistu Valtatie 8 -älyväyläselvitys havainnollistaa, miten monesta eri tasosta toimitusketjun hallinta koostuu. Perustana on eri kuljetusmuodot kattava liikenneinfrastruktura. Tämän päälle rakentuu tieto-, sähkö- ja energiainfrastruktura, jonka merkitys entisestään korostuu

siirryttäessä vaihtoehtoihin käyttövoimiin. Kolmannella tasolla on älykkään liikenteen infrastruktuuri ja palvelut. Reaaliaikaisempi ja paikkasidonnainen tiedonsiirto mahdollistavat entistä tarkemman kuljetusten seurannan ja ennakkoinnin vaihtuviin tieolosuhteisiin.

Älyväyläselvitys alleviivaa jälleen kerran, miten tärkeä rooli kattavalla tiedonhallinnalla on tehokkaasti toimivan kuljetusketjun kannalta. Selvitys korostaa myös länsirannikon merkitystä elinvoimaisena teollisuus- ja satamavyöhykkeenä, jota rannikon rautatie eli VT 8 yhdistää. Tavoite kehittää VT 8:sta Suomen vähäpäästöisin ja älykkäin väylä on varmasti hyvä tulokulma kisattaessa jatkuvasti niukkenevista määrärahoista.

Janne

JANNE WIKSTRÖM

puheenjohtaja, Rauman kauppakamarin liikennevaliokunta
Manager, Group Logistics, Oras Group

RAUMAN KAUPPAKAMARI

JULKAISIJA

Rauman kauppakamari
Sinkokatu 11, 26100 Rauma
rauma.chamber.fi

OSOITTEENMUUTOKSET

puh. 044 765 4533
kauppakamari@rauma.chamber.fi

PÄÄTOIMITTAJA

Riikka Piispa

TAITTO

Mikko Ollikainen / bonde.fi

PAINO

Sata-Seri Oy, Rauma
ISSN 2669-8358 (painettu)
ISSN 2669-8366 (verkkojulkaisu)

YHTEYSTIEDOT

Sinkokatu 11, 26100 Rauma
Avoinna ma-pe 8.30-15.30
Työmme liikkuva luonteen
vuoksi varmistathan ennen tuloasi
puhelimitse, että olemme paikalla.

TOIMITUSJOHTAJA

Riikka Piispa
riikka.piispa@rauma.chamber.fi
puh. 040 708 8555

KOULUTUSPÄÄLLIKKÖ

Päivi Junnila
paivi.junnila@rauma.chamber.fi
puh. 044 765 4533

VIENTIASIAKIRJAVASTAAVA

Heini Yli-Antola
heini.yli-antola@rauma.chamber.fi
puh. 040 182 8268

HALLITUKSET TÖIHIN

-HANKKEEN VETÄJÄ

Miia Vironen
miia.vironen@satakunnankauppakamari.fi
puh. 050 554 7687

JÄSENEKSI LIITTYMINEN

Voit hakea Rauman kauppakamarin
jäsenyyttä täyttämällä hakemuslomakkeen
verkkosivuillamme rauma.chamber.fi
kohdassa Jäsenyyks. Otamme yhteyttä,
kun hakemus on käsitelty.

SATAKUNNAN LOGISTIIKKAFOORUMI 2022

Miten muuttuu logistiikan globaali palapeli?

Maanantai 14.11.2022, klo 13-16

Cimcorp Oy, Satakunnantie 5, Ulvila

Satakunnan logistiikkafoorumi toteutetaan jälleen marraskuussa! Muutokset logistiikan globaalissa palapelissä ovat arkea yritysten liiketoiminnassa.

Miten Suomi pärjää kilpailussa jatkossa? Ja miten pysyvään muutokseen voidaan reagoida?

Esimerkiksi näistä teemoista keskustellaan ja saadaan näkemyksiä Satakunnan kauppakamarin, Rauman kauppakamarin ja Logy ry:n Satakunnan osaston yhteisessä tilaisuudessa.

OHJELMASSA MUUN MUASSA

(täydentyä)

Katsaus logistiikan globaaliin tilanteeseen ja tulevaisuuteen

- Tomi Solakivi, apulaisprofessori, toimitusketjujen johtaminen, Turun yliopisto
- Päivi Wood, johtava liikenne- ja elinkeinopoliittinen asiantuntija, Keskuskauppakamari

Kilpailukyvyyn säilyttäminen muuttuvassa toimintaympäristössä - teemapuheenvuorot

- Toimitusketjujen hallinta projektiliiketoiminnassa Jari Jylli, Vice president, Cimcorp Oy

Paneelikeskustelu: Miten suomalaiset yritykset pärjäävät logistiikan alati muuttuvassa toimintaympäristössä.

ILMOITTAUDU MUKAAN:

www.raumankauppakamari.fi

VISIO

Kilpailukykyä voidaan parantaa kehittämällä vähähiilistä ja älykästä liikennekäytävää.

7

Matkalla maailman markkinoille
Päivi Wood

8

Valtatie 8 -älyväyläselvitys
Toimitusketjujen korkealaatuinen alusta

9

Terveisiä jäsenyrytyksestä
Lai-Mu Oy

VASTUULLISUUS

Yhteisessä rintamassa mukana lännen pakotepolitiikassa.

15

Haastattelussa Tapani Kiiski
Rauten toimitusjohtaja

18

Haastattelussa Ilkka Korhonen
Suomen Pankin nousevien talouksien tutkuspäällikkö

AJANKOHTAISTA

Kansainvälinen vienti vaatii oman laaja-alaisen osaamisensa.

12

BMH Technology
– kiertotalouden materiaalinkäsittelyn aallonharjalla

23

Meriteollisuuspuisto
oppimisympäristönä

LUKU-SUOSITUS

Naisjohtajakatsaus

Uusin naisjohtajakatsaus tarkastelee naisten osuuksia pörssiyritysten hallituksissa, toimitusjohtajina ja johtoryhmissä eri valtioissa. Vertailumaina ovat pääasiassa muut EU- ja ETA-valtiot. Hallitusjäsenyyksien osalta vertailua tehdään myös muihin OECD-valtioihin.

Ville Kajala, johtava asiantuntija, Keskuskauppakamari

Talouskatsaus

Kauppakamarien talouskatsaus kertoo talouden suhdanteesta ja Venäjän hyökkäyssodan vaikutuksesta yrityksiin. Katsaus on koostettu kauppakamarien jäsenyrityksille tehdystä suhdannekyselystä. Kysely tehtiin 15.–17.3. ja siihen vastasi 1926 yritystä eri toimialoilta eri puolilta Suomea.

Jukka Appelqvist, pääekonomisti, Keskuskauppakamari

EU-katsaus

Keskuskauppakamarin julkaisema EU-katsaus kertoo, minkälaisen muodon Euroopan jälleenrakennus saa ja minkälaiset toimet ovat keskeisessä asemassa kestävä talouskasvun elvyttämisessä Ranskan EU-puheenjohtajuuskaudella.

Päivi Wood, johtava asiantuntija, Keskuskauppakamari

2X

Tuoretta tietoa

APUA ENITEN TARVITSEVILLE

Kauppakamarit alkavat tekemään yhteistyötä Startup Refugeesin kanssa. Startup Refugees on vuonna 2015 perustettu voittoa tavoittelematon toimija, joka tukee pakolaisia, turvapaikanhakijoita ja muita maahanmuuttajia työllistymisessä ja yrittäjyydessä. Yhteistyön tarkoituksena on auttaa sotaa pakenevia ukrainalaisia työllistymään ja kotoutumaan Suomessa.

Juho Romakkaniemi, toimitusjohtaja, Keskuskauppakamari

TIETOA YRITYKSILLE SODAN VAIKUTUKSISTA

Haluamme Keskuskauppakamarissa olla kaikin tavoin auttamassa, että tieto pakotteiden konkreettista vaikutuksista kulkee yrityksiin. Nettisivuiltamme löydät kattavasti ja kootusti tietoa pakotteista sekä järjestämme ajankohtaisia maksuttomia tietoisuuksia yrityksille.

Lenita Toivakka,
Kansainvälisten asioiden johtaja,
Keskuskauppakamari

Matkalla maailman markkinoille - muuttuuko Suomen saavutettavuus?

Kuva: Liisa Takala

PÄIVI WOOD
JOHTAVA ASiantuntija,
KESKUSKAUPPAKAMARI

Venäjän hyökkäyssodan myötä myös Suomen logistinen sijainti on muutoksen kourissa. Venäjän ilmatilan sulkeminen, konttiliikenteen ongelmat sekä kohonneet energian hinnat vaikuttavat suoraan kuljetuskustannuksiin. Näillä tekijöillä on myös merkittävä vaikutus kuljetusten toiminta- ja huoltovarmuuteen, viime kädessä siihen, mikä on Suomen logistinen sijainti.

Kuljetusketjut olivat jännittyneessä tilassa jo ennen Venäjän hyökkäystä. Muutoksia globaaleihin kuljetusketjuihin oli havaittavissa jo Trumpin kaudella. Koronapandemian seurauksena kuljetusketjut heittivät kuperkeikkaa. Satamien sulkeminen, osaavan työvoiman pula mm. maantieliikennesektorilla johtivat hintojen nousuun ja söivät luottamusta ketjujen toimivuudesta. Kaksi vuotta pandemian alun jälkeen vaikutukset tuntuvat edelleen.

Suomen saavutettavuus maailmalta on levännyt vahvasti hyvin toimivien ja luotettavien lento- ja meriyhteyksien harteilla. Lento- ja meriliikenne ovat edelleen koronan jälkeisessä toipilasvaiheessa.

Lentoliikenteen toipumiseen uuden liisan tuo lentoliikenteeseen vaikuttavat pakotteet ja vastapakotteet. Nämä iskevät erityisen lujaa juuri Suomeen, lyhyin reitti Euroopasta Aasiaan on kulkenut Suomesta Venäjän yli. Kuljemme Suomessa sen osalta, kuinka kauan tilanne kestää, jaetaanko markkinoita uusiksi ja miten tämä vaikuttaa Suomen saavutettavuuteen.

Suomen ollessa lähes täysin riippuvainen merikuljetuksista, Itämeren turvallisuustilanne ja mahdolliset kasvavat jännitteet on huomioitava myös Suomen toiminta- ja huoltovarmuudessa. Suomi hengittää satamien kautta. Ne muodostavat elintärkeän linkin ulkomaankaupan sujuvuudelle ja logistisille ketjuille ja ovat usein Suomen sisäisten logististen ketjujen alku- ja päätepisteinä.

Kun maailma ympärillämme myllertää, on entistä tärkeämpää saada pitkäjänteisiä investointeja liikenteen infraan. Liikennehankkeet tukevat alueellista saavutettavuutta ja lisäävät investointeja Suomeen. Vaikka väestö on Suomessa keskittynyt etelään, teollisuus elää ja voi hyvin myös pohjoisemmassa Suomessa.

EU-maita on nivottu yhteen eurooppalaisten liikenneverkkojen ja niitä tukevan rahoituksen avulla. Erityisesti Suomen kaltaiselle reunavaltiolle saavutettavuus on erittäin merkityksellistä. Suomesta etelään ja länteen liikenteen infraan on tehty voimakkaita investointeja, vihreää siirtymää tukevat raidehankkeet ovat olleet EU-politiikan lisäksi monessa paikassa kehittämisen ytimessä.

Meidän on pidettävä huolta siitä, että suhteellinen logistinen sijaintimme ei karkaa yhä kauemmas maailman markkinoilta kohoavien energiahintojen myötä.

Valtatie 8 on luotettavalla tiedolla johdettujen resurssitehokkaiden toimitusketjujen korkealaatuinen alusta

Suomessa on meneillään merkittäviä älykkääseen liikenteeseen ja logistiikkaan liittyviä kehityshankkeita. Kehitystyön tavoitteena on parantaa infrastruktuurin käyttöä, vähentää päästöjä ja parantaa Suomen kilpailukykyä. Myös tieliikenteessä on mahdollista saavuttaa merkittäviä päästö- ja tehokkuusvaikutuksia älykkään infrastruktuurin ja palvelujen keinoin. Maantieverkolla toteutettavien ratkaisuiden esille tuomiseksi julkaistiin Valtatie 8 -älyväyläselvitys alkuvuodesta.

Valtatie 8 on otollinen ympäristö vientiteollisuuspainotteiseen älykkään tieinfrastruktuurin ja kuljetusjärjestelmän kehittämiseen, joka palvelee laajasti läntisen Suomen elinkeinoelämää.

”Kasitien varrella sijaitsee globaalisti merkittävää monipuolista teollisuutta, teknologisen osaamisen keskittymiä ja 14 profiililtaan erilaista merisatamaa, jotka kytkevät Suomen maailman-kauppaan. Uskon, että yritystemme kilpailukyky voidaan parantaa entisestään kehittämällä vähähiilistä ja älykästä liikennekäytävää”, perustelee hankkeen tärkeyttä Riikka Piispa Rauman Kauppakamarista.

Toimitusketjun toimijoiden tarpeet edellä

Kuljetusasiakkaiden näkökulmasta keskeisiksi tarpeiksi nousivat kuljetuspalvelujen luotettavuus, ennakoitavuus ja kustannustehokkuus. Kuljetusyritykset puolestaan tarvitsevat

tien olosuhteista luotettavaa tietoa ajojärjestelyjen suunnitteluun. Satamat tarvitsevat tietoa ja läpinäkyvyyttä takamaiden kuljetuksiin. Väyläviranomaiset hyötyvät tien ja tieliikenteen reaaliaikaisesta tilasta ja kunnosta, jotta resursseja voidaan kohdentaa tehokkaasti ja ohjata liikennejärjestelmän kehittämistä.

”Tiedonhallintaa ja väylän älykkyyttä kehittämällä mahdollistetaan uusia palvelumalleja ja toiminnan ennakoitavuutta olemassa olevaan infraan tukeutuen”, toteaa selvitystyön idean isä Tero Voldi Pohjanmaan liitosta.

Testialustan muodostamisen sijaan tavoitellaan pitkäaikaista logistista hyötyä

Vision jalkauttamiseksi määritettiin yhteistyössä toimenpiteet, jotka vievät kehitystä kohti haluttua suuntaa. Työn tuloksena voidaan erottaa neljä isoa kokonaisuutta, joita edistää ekosysteemisesti: kasitien energiahubit, digitaalinen kaksonen, tason 4 automaatio ja C-ITS-palvelut eli yhteistoiminnalliset älyliikennejärjestelmät. Seuraavaksi on tärkeää sitouttaa laajasti valtion toimijat älyväyläkehityksen taakse, jotta kehitykseen osoitetaan riittävästi rahoitusta.

Tällä hetkellä liikennealalla edistetään monia aiheita ekosysteemisesti. On kuitenkin tärkeää erottaa teollisuuden toimitusketjujen sisäinen asiakasdata ja älykkään infrastruktuurin data toisistaan sekä ymmärtää,

että logistiikkayritykset ovat älyväyläkehityksen hyötyjen realisoimiseksi keskeisessä asemassa.

”Alan johtavat kuljetusyritykset hyötyivät merkittävästi väylän digitaalisesta kaksosesta, jonka avulla kuljetusten suunnitteluun saataisiin lisää ennakoitavuutta ja voidaan tarjota työkaluja kuljetusketjun tehokkuuden parantamiseen”, esittää Jarkko Rantala WSP Finland Oy:stä.

Valtatie 8:n ei ole tarkoitus olla vain testialusta, vaan elinkeinoelämän tuotantoväylä, jota kehitetään älykkäiden infraan liittyvien ratkaisujen avulla.

Älyväyläkehityksellä tarkoitetaan konseptia, jossa liikenneväylän palvelutasoa parannetaan digitaalista ja fyysistä infraa kehittämällä sekä rakentamalla näihin tukeutuen älykkäitä palveluja, jotka hyödyntävät tieliikenteen, tieinfran ja taustajärjestelmien välistä vuorovaikutusta.

Kasitieverkoston tilaama selvitys toteutettiin vuorovaikutuksellisesti alueen elinkeinoelämän ja julkisen sektorin toimijoiden yhteistyössä, johon kuuluvat länsirannikon maakunnat, kauppakamarit sekä valtatie 8 varren kaupungit ja kunnat. Selvitystyön eri vaiheissa olivat kiinteästi mukana myös Väylävirasto, liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy sekä liikenne- ja viestintävirasto Traficom. Verkoston tilaaman selvityksen, Valtatie 8 - Älyväylä: Esiselvitys elinkeinoelämän tarpeista ja väylän älykkyuden mahdollisuuksista 2021/2022, on laatinut WSP Finland Oy.

Todellista yrittäjyyttä kovalla kotimaisuusasteella kansainvälisesti

LAI-MU OY ON RAUMALAINEN METALLI- JA KONEPAJAYRITYS, JONKA VIIME VUODET OVAT OLLEET TYÖNTÄYTEISIÄ. METALLIA JALOSTETAAN LEVYSTÄ JA TANGOSTA KAIVOSKONEIDEN JA TRUKKIEN OHJAAMOIKSI SEKÄ KIINTEISTÖHOITO-KONEIKSI JATKUVASTI UUTTA TEKNOLOGIAA MUKAAN TUODEN. TEKEMISEN KULTTUURI, PERIKSI-ANTAMATTOMUUS JA ROHKEUS OVAT OLLEET YHTIÖN TOIMINNAN YTIMESSÄ ALUSTA LÄHTIEN. YHTIÖ ON KOKO OLEMASSAOLONSA AJAN TOIMINUT KANSAINVÄLISILLÄ MARKKINOILLA YLLÄPITÄEN TUOTTEIDEN KORKEAA KOTIMAISUUSASTETTA.

Lai-Mu Oy:n tuotteiden kotimaisuusaste on korkea. Kotimaisten komponenttien ja raaka-aineiden käyttö ei ole itsestään selvyyttä, mutta yhtiössä on haluttu painottaa tätä hankinnoissa. Teräs tulee Pohjois-Suomesta, lasit Eurasta Satakunnasta, johtosarjat Etelä-Pohjanmaalta, renkaat Pirkanmaalta ja kaikki maalit ovat kotimaisia. Yhtiössä toimitaan paikallisesti ja matalalla organisaatiolla.

”Näinä aikoina toimitusketjujen toimivuus on erityisen tärkeää. Moni konepajayritys on ulkoistanut lähes kaikki toiminnot, mutta meillä on haluttu pitää kiinni omasta tekemisestä. Suunnittelu ja tuotekehitys ovat omissa käsissä, samoin tuotanto pyörii paikallisella osaamisella. Kaikkea toimintaa ohjaavat sertifioidut laatujärjestelmät, pitäen sisällään niin hitsausprosessit kuin ympäristönsuojelun”, kertoo Lai-Mu Oy:n toimitusjohtaja **Markus Miekkanmaa**.

Työkoneiden tulevaisuus näyttää yhä sähköisemmältä

LM Trac on Lai-Mu Oy:n rekisteröity tavaramerkki. LM Tracit ovat kiinteistöhoitoon suunniteltuja ja valmistettuja monitoimikoneita. Koneet ovat olleet markkinoilla jo 1980-luvulta lähtien ja kehitystyö on vaatinut pitkäjänteistä työtä. Kova ponnistus on ollut LM Trac -konemalliston uudistus vastaamaan tiukentuneita moottoripäästö määräyksiä.

Yhtiössä on viime vuosina tehty määrätietoisesti investointeja uusiin teknologioihin, erityisesti hitsausrobotiikkaan. Tuotannossa kehitystyö on viime vuodet ollut erityisesti tietokonepohjaisten ohjausjärjestelmien käyttöönottoa ja erilaisten hyväksyntäprosessien läpivientejä. Kaikki tämä on panostusta tulevaan. Viimeisin investointi mallistoon on ollut sähköllä toimivan LM Tracin pilotointi.

Lai-Mu Oy:n perustaja **Muisto Laineen** (oik.) urasta ja elämästä on toukokuussa julkaistu kirja, jossa kerrotaan, kuinka vaatimattomista oloista voi kovalla työllä ponnistaa menestykseen. Kirjan kirjoittivat yhteistyössä **Janne Rantanen** (vas.) ja **Raimo Vahanto** (kesk.).

Yrittäjähengellä ja kansainvälisyydellä kohti tulevaa

Miekkanmaa hehkuttaa yhtiön perustaja **Muisto Laineen** todellista yrittäjähengettä.

”On tullut floppeja, joskus prototyyppi ei olekaan toiminut. Muiston kanssa on käyty monet kerrat läpi protoilun tuloksia. Siinä todellinen yrittäjän luonne nousee esille. Jos epäönistutaan, niin miten siitä nousta? Laineen tapa toimia on ollut, että tehdään selvitys mikä meni pieleen, miten se saadaan korjattua, nukutaan yön yli, ja seuraavana aamuna yritetään uudestaan. Tämä analyysiprosessi ja uuteen nousuun pääseminen vaatii kykyä, jolla ratkaistaan, menestykö yritys vai ei”, Miekkanmaa sanoo.

Lai-Mu Oy on koko olemassaolonsa ajan uinut kansainvälisillä vesillä. Asiakkaiden yhteyshenkilöt ovat monesti ulkomailla. Vienti on tärkeässä roolissa jatkossakin.

”Uskomme vahvasti, että myös tulevaisuudessa tarvitaan kaivoskoneiden ja trukkien ohjaamoita. Kiinteistöhoitokoneiden menekki ei ainakaan pienene tässä urbanisoituvassa maailmassa. Kansainvälinen kasvu vaatii hyvät verkostot ja paljon jalkatyötä”, näkee Miekkanmaa yhtiön tulevaisuuden mahdollisuudet.

LAI-MU OY

- Konevalmistaja Raumalla, päätuotteina kaivoskoneiden ja trukkien ohjaamot sekä kiinteistöhoitokoneet.
- Liikevaihto n. 14 meur vuonna 2021
- Henkilöstömäärä: n. 25 tuotannon osajajaa ja 10 toimihenkilöä

Miten koronapandemia on muuttanut työnteon käytänteitä?

RAUMAN KAUPPAKAMARIN HR- JA KOULUTUSVALIOKUNNASSA ON KÄYTYY PALJON KESKUSTELUA SIITÄ, MILLAISIA VAIKUTUKSIA KORONAPANDEMIA ON AIHEUTTANUT TYÖTAPOIHIN YRITYKSISSÄ. TÄSSÄ GALLUPISSA KOOSTE KOLMEN SEUDUN YRITYKSEN MIETTEISTÄ HR-TOIMINTOJEN NÄKÖKULMASTA.

1. Oletteko jo purkaneet kaikki koronamenetelyt? Jos ette, mitä on vielä olemassa ja onko niille jo sovittu purkupäivä?

2. Miten olette tehneet laajan etätöön purun ja millä keinoilla olette ylläpitäneet yhteisöllisyyttä / tulette sitä nyt erityisesti tukemaan?

3. Tämän hetken näkemys: mitä korona-ajan menettelyistä teille jää käyttöön myös jatkossa ja vaikkapa paikallisesti sovittuna menettelynä?

1. Olemme purkaneet etätösuosituksen ja kannustaneet henkilöstöä palaamaan toimistolle/-ille.

2. Pahimpaan korona-aikaan 90 % henkilöstöstämme teki etätöitä, mutta nyt enemmistö on palannut toimistolle. Suurin osa palavereista tapahtuu edelleen vain Teamsillä. Suurimmassa osassa tiimejä on jäseniä muissa maissa, etenkin Singaporessa. Meillä on toimistot myös Turussa ja Porissa, jolloin Raumalle ajelu vähenee, mutta yhteisöllisyys säilyy. Meillä on juuri valmistunut organisaatiouudistus, joka myöskin edellyttää tiimityksen työstämistä. Yhteisiä kokoontumisia, kuten tiimitilaisuuksia ja koko firman yhteisiä strategiapäiviä ja myöhästyneitä pikkujouluja suunnitellaan.

3. Meillä on laajat paikalliset sopimukset, mukaan lukien uusittu etätöpolitiikka, joka mahdollistaa etätönn tekemisen myös jatkossa, kunhan se soveltuu omaan työhön, työskentelytapaan, toimii tiimin kanssa sujuvasti jne.

Alfa Lavalin konsernijohtoon viesti on, että pääasiassa työskentelemme Alfa Lavalin toimistoissa ympäri maailman, koska yhteisöllisyys syntyy yhdessä tekemällä ja keskustelemalla. Kuitenkin siten, että työn ja perhe-elämän/vapaa-ajan yhdistämistä tuetaan ja etätönn ovat sallittuja, kun se työhön sopii ja on myös tiimin toimivuuden kannalta yhteistyötä tukevaa. Suurin osa koulutuksista on verkossa, koska ne on rakennettu koko kansainvälisen konsernin tarpeeseen.

Matkustaminen on radikaalisti vähentynyt koronan myötä, mutta tulee lisääntymään erityisesti myynnin ja projektien asiakasrajapintaan liittyvissä asioissa. Jo ennen koronaa meillä oli iso osa palavereista verkossa. Kansainvälisenä yrityksenä digiloikka oli aika pieni, ja koski vain rooleja, jotka on aikaisemmin tehty hyvin paikallisesti "oman väen kesken".

SIRKKA BERGLUND-PALMO
henkilöstöpäällikkö
Alfa Laval Aalborg Oy

LOTTA HAASLAHTI
johtaja, toimitusprosessit
Satatuote Oy

JAANA ISOTALO
henkilöstö- ja viestintäjohtaja
TVO-konserni

1. Meillä on edelleen voimassa tuotannon koronarajoitukset, joilla pyritään estämään koronatartuntojen ja -altistumisten leviäminen vuorojen välillä. Seuraamme tämän osalta THL:n ja työterveyskumppanin määräyksiä/ohjeistuksia. Olemme myös purkaneet etätyösuosituksen. Suurin osa halusikin palata toimistolle heti kun mahdollisuus annettiin. Matkustuskieltoa meillä ei enää ole voimassa.

2. Purimme etätyösuosituksen jo viime vuoden puolella. Oli selkeästi nähtävissä, että ihmisillä oli kova tarve päästä vaihtamaan kuulumisia kasvokkain. Kun purimme etätyösuosituksen käytössä oli rajoitustoimia, joilla estettiin viruksen leviäminen toimihenkilöiden keskuudessa. Päivittäiset, kasvokkain kädyt, kohtaamiset ovat nousseet hyvin tärkeään rooliin yhteisöllisyyden kannalta.

Lisäksi pyrimme, ohjeistuksien niin salliessa, palaamaan mahdollisimman nopeasti normaaleihin toimintatapoihin työ- ja virkistystoiminnan suhteen. Meillä on myös menossa noin vuoden mittainen projekti, johon on palkattu henkilö aloittamaan strategian mukaisen kokonaisuuden rakentaminen, jolla pyritään luomaan paras työntekijä- ja asiakaskokemus.

3. Matkustaminen ei luultavasti tule enää palaamaan samalle tasolle kuin ennen korona-aikaa. Hyväksi todettuja käytänteitä tullaan varmasti jatkamaan ja kehittämään lisää.

1. TVO-konsernin osalta olemme purkaneet laajan etätyösuosituksen, mutta vielä kevään vuosihoitojen aikana etätyötä hyödynnetään henkilöstöryhmien normaaleja menettelyitä laajemmin. Lisäksi tarjoamme kaikille Olkiluodossa työskenteleville pikatestit käyttöön ja suosittelemme niiden hyödyntämistä joka toinen päivä. Käytämme edelleen maskeja.

2. TVO-konsernin henkilöstöstä noin puolet on tehnyt työtä koko ajan Olkiluodossa. Meillä on koronan aikana tehty laajoja toimitilojen uudistuksia ja uudistetut tilat mahdollistavat jatkossa uudenlaisen yhteisöllisen työskentelyn yli organisaatorajojen. Yhteisöllisyyteen olemme kannustaneet tiimien tasolla ja olemme myös järjestäneet esihenkilöille sekä henkilöstölle erilaisia tilaisuuksia sekä koulutuksia. Keskeistä on kuitenkin yhteisöllisyyden ylläpito arjen tasolla, ja siinä avainasemassa ovat tiimien kesken sovitut menettelyt.

3. Meillä on olemassa hyvin laajat paikalliset sopimukset, joissa mm. etätyömahdollisuus on jo mukana. Samoin olemme siirtäneet paljon koulutusta verkkoon teoriaosuuksille ja tuemme niitä käytännön osuuksilla. Tarkastelemme jatkossakin matkustamista kriittisesti, mutta ei rajaavasti.

Kiertotalouden materiaalinkäsittelyn aallonharjalla

TEKSTI MARKO ÖSTMAN KUVAT SANNA PERÄNTIE

BMH TECHNOLOGY ON YKSI MAAILMAN JOHTAVISTA VAATIVIEN MATERIAALIENKÄSITTELYJÄRJESTELMIEN SEKÄ TEOLLISEN MITTAKAAVAN JÄTTEIDEN JALOSTUSRATKAISUJEN TOIMITTAJISTA. PÄÄASIASSA EUROOPASSA, AASIASSA JA AMERIKASSA TOIMIVAN YHTIÖN ARJESSA LOGISTIikka ON MERKITTÄVÄSSÄ ROOLISSA. NOPEASTI MUUTTUVAN MAAILMAN ENERGIAKENTÄLLÄ RAUMALAI SYHTIÖLLÄ ON OMA TÄRKEÄ ROOLINSA.

Pitkän linjan cleantech-yritys BMH Technology on kestäviin jätteenjalostustuksiin ja kiinteisiin biopolttoaineratkaisuihin keskittynyt yhtiö. Viimeiset vuodet ovat olleet maailmalla kovaa myllerrystä, mutta raumalaisyhtiössä kuulumiset ovat positiiviset.

”Vuosi 2021 oli meille hyvä, ja katsomme tulevaisuuteen positiivisesti. Iso kiitos henkilöstöllemme, joka on tehnyt todella hyvää työtä läpi koko organisaation. Meillä on vahva osaaminen jätteen ja biomassan materiaalinkäsittelyn osalta, ja toimimme kansainvälisesti useilla kymmenillä eri markkinoilla. Tältä pohjalta on hyvä rakentaa tulevaa”, BMH Technologyn toimitusjohtaja **Mikko Osara** kertoo.

Globaalin palveluntarjoajan toimintaan vaikuttaa luonnollisesti vallitseva maailmantilanne. Logistiset ketjut ovat juuri nyt epävarmoja.

”Ukrainan sota on vaikuttanut toimintaympäristöömme tietyllä tapaa hyvinkin merkittävästi. Monet toimitusketjuun liittyvät kustannukset ovat nousseet. Tämä näkyy esimerkiksi komponenttien hinnoissa ja saatavuuksissa, sekä kuljetus-kustannuksissa.”

”Useat tahot joutuvat nyt miettimään, miten he vievät hankkeitaan eteenpäin. Meillä BMH:lla perusasiat ovat kunnossa, joten pystymme muuttuvissakin olosuhteissa reagoimaan nopeasti vaihtoehtoisilla toimintatavoilla.”

Oman alansa kansainvälistä huippua

BMH Technologyn keihäänkärkiä ovat yhtiön suunnitellut ja avaimet käteen -periaatteella toimittamat jätteestä kierrätysraaka-aineita tai -polttoainetta valmistavat Tyrannosaurus®-laitokset, sekä kiinteän biomassan materiaalinkäsittelyjärjestelmät.

”Asioita tulee katsoa aina pitkällä aikavälillä. Tämän hetkisen tilanteen vaikutus ei ole suuri kiertotalouden, vihreän siirtymän ja uusiutuvien energiamuotojen kaltaisiin pitkiin trendeihin. Näissä suunta on selkeä ja ne kasvavat vääjäämättömästi”, Osara muistuttaa.

”Ukrainan sodan myötä Eurooppa tulee kiihdyttämään Venäjän fossiilisesta energiasta irtaantumista. Asian ratkaiseminen koostuu monipuolisesti erilaisista ratkaisuista, ja me olemme mukana yhtenä toimijana tarjoamassa ratkaisuja.”

”Tyrannosaurus® on tunnettu ja arvostettu brändi kautta maailman. Jo vuonna 1929 perustetun yhtiön laaja osaaminen ja korkea laatu ovat tekijöitä, jotka luovat vankan

pohjan. Yhtiö työllistää suoraan noin 160 eri osaamisalueen ammattilaista. Jatkuvuus on tärkeässä roolissa.”

”Panostamme jatkuvuuteen niin ihmisten kuin tuotteiden osalta. Pidämme huolta omista vahvuusistamme omilla osaamisalueilla. Samaan aikaan opimme aktiivisesti uutta panostamalla kehitystyöhön.”

”Meillä on pitkiä työsuhteita ja rekrytoimme jatkuvasti lisää uusia osaajia. Henkilöstömme on sitoutunut yhteisiin tavoitteisiimme. Työskentelykulttuurimme on avoin ja keskustelevala.”

Laatu toteutuu läpi koko toimitusketjun

Kansainvälinen vienti vaatii oman laaja-alaisen osaamisen. Avainasemaan nousee hyvät ja luotettavat kumppaniverkostot.

”Kenttä on kaikkineen erittäin laaja ja haastava, joten onnistuaksemme kansainvälisillä markkinoilla meillä tulee olla oikeat partnerit. Toinen tärkeä asia on johtaminen ja seuranta, eli kyky hallita tätä kokonaisuutta täältä meidän päästämmme”, Osara sanoo.

”Riskien hallinnan kannalta kansainvälisessä viennissä korostuvat toimitus- ja sopimusehdot niin toimittajien kuin asiakkaidenkin suuntaan. Edellytämme kumppaneilta arvojamme mukaista korkeaa laatua kaikissa eri vaiheissa. Annamme asiakkaillemme lupauksen, jonka tulee täyttyä läpi koko toimitusketjun.”

Logistisiin ratkaisuihin mahtuu aina monia tekijöitä, joihin voidaan itse vaikuttaa, mutta myös niitä, joihin ei voida vaikuttaa.

”Kaikkeen tähän me reagoimme hyvällä ennakkoinnilla ja projektijohtamisella. Viimeaikaiset kriisit ovat opettaneet pohtimaan entistäkin tarkemmin, mitä missäkin kannattaa valmistaa, jotta logistiset ketjuja voidaan hallita mahdollisimman hyvin.”

Pakotteet muuttavat tasapainoa

Suomalaisen osaamisen korkeataso tunnetaan teknologia-alalla. Huolenaiheekseen Osara mainitsee eurooppalaisen valmistuksen kilpailukyvyn suhteessa Aasiaan.

”Venäjälle asetetut pakotteet tulevat pitemmällä aikavälillä muuttamaan tasapainoa vääjäämättömästi. Tilanne on Euroopan sisällä kaikille toimijoille sama, mutta ulospäin se

voi tuoda omat haasteensa. Isossa murroksessa ennustettavuuden katoaminen ja toimitusketjujen muutokset ovat suurimpia haasteita”, Osara huomauttaa.

Asiakkuudet voitetaan vastaisuudessaakin vahvalla erottautumisella ja referensseillä.

”Näiden kautta rakennetaan luottamusta siihen, että asiakas ostaa ensimmäinen laitteen, palvelun tai laitoksen. Tämän jälkeen laatu, lupauksen pitäminen ja hyvä palvelu ratkaisevat. Lisäksi tulee osoittaa hyvää kehittymistä, jotta asiakassuhteelle luodaan jatkuvuutta.”

”Teknologia-alalla ei riitä, että toimitetaan laitteet tai laitokset, vaan meillä tulee olla myös uskottavat huolto- ja palvelut asiakkaiden tukemiseen. Tuotteet ovat käytössä kymmeniä vuosia, joten meidän tulee kyetä olemaan tukena koko niiden elinkaaren ajan.”

Teollisen kulttuurin toimintaympäristö

BMH Technologylla on Suomessa toimipisteet Rauman lisäksi Porissa, Turussa, Seinäjoella ja Tampereella. Ulkomaan toimipisteet sijaitsevat Ruotsin Enköpingsissä, Puolan Wrocławissa, Espanjan Pontevedrassa ja Kiinan Shanghaissa. Juuret ovat kuitenkin syvällä Raumanmeren rannalla.

”Rauma on toimintamme keskus. Täällä on vahva teollinen kulttuuri, joka luo kaltaiselle toimijalle suotuisen ja positiivisen toimintaympäristön. Rauma on myös logistisesti hyvä paikka, sillä täällä kaikki on kompaktisti lähellä ja alueella on monipuolinen kattaus osaavia toimijoita”, Osara sanoo.

Hän on työskennellyt BMH Technologyn toimitusjohtajana nyt neljän vuoden ajan. Jo ennen tätä Osara työskenteli lähes 20 vuoden ajan kansainvälisen liiketoiminnan tehtävissä useilla eri toimialoilla.

”Olen työskennellyt esimerkiksi paperi- ja selluteollisuudessa, sekä energia- ja teknologiateollisuudessa. Eri näkökulmista ja monipuolisesta kokemuksesta on runsaasti hyötyä nykyisessä tehtävässäni.”

Kokemäeltä maailmalle lähtenyt Osara on kotiutunut Raumalle hyvin. Tästä kertoo jo se, että mies on ehtinyt hankkia itselleen veneen.

”Kun muutin Raumalle, vaihdoin moottoripyörän paattiin. Käymme veneilemässä pääsääntöisesti Rauman saaristossa ja lähialueilla. Harrastan aktiivisesti myös eri kamppailulajeja. Lisäksi käyn metsästävässä ja laitan ruokaa hyvinkin antaumuksella.”

TEKSTI TIMO SORMUNEN

Julmat jäähyväiset idänkaupalle

LAHTELAINEN RAUTE KERÄSI VIELÄ TAMMIKUUSSA YLI KOLMANNEKSEN UUSISTA TILAUKSISTAAN VENÄJÄLTÄ JA HORISONTISSA KAJASTI LUPAAVA KASVU. VENÄJÄN HYÖKKÄYS UKRAINAAN KUITENKIN ROMUTTI MARKKINAT YHDESSÄ YÖSSÄ. NYT KATSE ON JO MUILLA MANTEREILLA, JOILLA OVAT KUITENKIN LISÄTAAKKANA RAJUSTI NOUSSEET KULJETUSKUSTANNUKSET.

Yllätys, järkytys ja pettymys.

Siinä kolme tunnetta, jotka velloivat lahtelaisen Rauten toimitusjohtajan **Tapani Kiiskin** mielessä, kun ensimmäiset Ukrainan sotauutiset osuivat hänen näkökenttäänsä. Pelkoja konfliktin äitymisestä oli toki ilmassa, mutta silti yhtiössä uskottiin viimeiseen asti järjen voittoon.

”Uutinen oli todella iso järkytys henkilöstölle rajan molemmin puolin. Tällaisiin sotatoimiin ei uskottu täällä Suomessa, mutta ei myöskään toimipaikoillam-

me Pietarissa, Kirovissa ja Moskovassa”, Kiiski kertoo.

Alkushokin jälkeen tilannetta ovat varovaisin sanakääntein kommentoineet myös yrityksen venäläiset asiakkaat.

”Politiikasta ei uskalleta puhua, mutta sota toki mainitaan. Heillä on luonnollisesti suuri huoli omasta tulevaisuudestaan, kun tuoreilla laiteinvestoinnilla ei ole enää juurikaan arvoa. Riskinä on, että alta murenevat markkinat ja samalla koko Venäjän talous”, Kiiski toteaa.

Venäjälle vasta uudistusten myötä

Monen muun suomalaisyrityksen tavoin Raute teki sodan puhjettua todella nopeat johtopäätökset. Puujalostusteknologiaa kehittävä ja toimittava yhtiö ilmoitti maaliskuun alussa lopettavansa aktiivisen Venäjän-kaupan, mutta hoitavansa loppuun aiemmin sovitut toimitukset.

Lopullisesti lappu laitetaan luukulle parin vuoden päästä, sillä laitetoimitusten lisäksi yhtiön on hoidettava sovitut asennukset ja koulutukset.

”Asiaa toki tarkastellaan aktiivisesti ja vanha ”never say never” -varovaisuus mielessä”, Kiiski tähdentää.

Runsaan 140 miljoonan euron liikevaihtoa tekevällä ja liki 800 henkilöä työllistävällä pörssiyrityöllä on Venäjällä noin 40 hengen myynti- ja after sales-joukkue. Lisäksi päätoimipaikalla Lahdessa on pelkästään Venäjän markkinoihin keskittyvää väkeä.

”Toistaiseksi meidän on edettävä voimassa olevien lakipykälien mukaan ja noudatettava tehtyjä sopimuksia. Jos asiakkaat eivät pysty maksamaan, sopimukset on neuvoteltava uusiksi. Pöytä on joka tapauksessa putsattava ennen poistumista”, Kiiski painottaa.

Hänen ykköstoiveensa onkin, että sota saataisiin loppumaan nopeasti. Sen jälkeen alkaisi kenties selvitä, miltä tulevaisuus Venäjällä alkaa näyttää ja millaisin askelin pakotteita voitaisiin mahdollisesti purkaa.

”Se on kuitenkin selvää, että Venäjän markkinoita katsellaan uudelleen vasta sitten, kun sikäläinen hallinto ja yhteiskunta ovat uudistuneet riittävästi. Ja tuskinpa lähemme silloinkaan liikkeelle liput liehuen. Kyllä luottamuksen palautuminen vie aikaa”, Kiiski toteaa.

Suomalaisyritysten vetäytyminen itärajan takaa on ollut monien mielestä jopa yllättävän nopea. Kiiski pitää joukkopakoa täysin ymmärrettävänä, sillä Venäjän hyökkäys rikkoi kaikkia kansainvälisiä pelisääntöjä. Myös markkinanäkymät murenivat saman tien ankarien talouspakotteiden ja vientirajoitusten myötä.

Bisnesten jatkaminen olisi tarkoittanut myös Venäjän sotakassan kasvattamista.

”Nämä syyt nopeuttivat vetäytymispäätöstä, vaikka samalla tunsimme myös pettymystä. Olemme toimineet Venäjällä jo varsin pitkään, mutta emme sittenkään oppineet tuntemaan sitä riittävästi”, toimitusjohtaja tunnustaa.

Kasvukatse Aasian ja Amerikan mantereille

Vetäytyminen tuo ison loven Rauten liiketoimintaan, sillä Venäjä ehti viimeisten kahden vuoden aikana nousta jo Euroopan rinnalle yhtiön tärkeimpänä vientimarkkinana.

Esimerkiksi viime vuonna uusista tilauksista peräti 39 prosenttia oli Venäjältä. Euroiksi muutettuna se tarkoittaa 79 miljoonaa.

Tässä lovessa riittää Kiiskin mukaan paikkaamista ja katsetta suunnataankin nyt yhtiön muille vientimarkkinoille. Niitä ovat Euroopan lisäksi muun muassa Pohjois- ja Etelä-Amerikka sekä Aasia.

”Tämä on meille kiistatta kova paikka, jota käydään läpi myös alihankkijaverkoston kanssa. Aiomme pitää kumppaneistamme kiinni, sillä ei meiltä löydy kaikkeen omaa osaamista”, Kiiski toteaa.

Ilmoilla onkin hänen mukaansa tiettyä talvisodan ”kyl-

”VENÄJÄN KOHDALLA ON KIRKASTUNUT KORUTTOMASTI SE, MITÄ TARKOITTAÄ VAKAA JA ENNUSTETTAVA INVESTOINTIYMPÄRISTÖ. SEN ETEEN KANNATTAA MEILLÄ SUOMESSAKIN TEHDÄ NYT TOSISSAAN TÖITÄ”

lä tästä selvittää”-henkeä, joka tuntuu nyt yhdistävän koko suomalaista yritys- ja yrittäjäkenttää.

Eikä kasvokkain tavattaessa ole epäselvyyttä päivän puheenaiheesta.

”Venäjän kohdalla on kirkastunut koruttomasti se, mitä tarkoittaa vakaa ja ennustettava investointiympäristö. Sen eteen kannattaa meillä Suomessakin tehdä nyt tosissaan töitä”, Kiiski muistuttaa.

Tapani Kiiski

KUKA: Tapani Kiiski, ikä 59 vuotta, kotipaikka Hyvinkää

Puunjalostusteollisuudelle koneita ja laitteita toimittavan Rauten toimitusjohtaja vuodesta 2004

Hallituksen jäsen mm. Helkama Bicassa, Helkama Veloxissa ja Teknologiateollisuuden työnantajissa

KOULUTUS: Diplomi-insinööri, tekniikan lisensiaatti

PERHE: Vaimo ja neljä aikuista lasta

HARRASTUKSET: mökkeily ja liikunta

Todellinen talouskatastrofi

JUURI KUN PANDEMIA ALKOI HELPOTTA, SAATIIN EUROOPPAAN UUSI TALOUSHAASTE UKRAINAN KRIISISTÄ. VENÄJÄN TALOUDELLE HYÖKKÄYSSOTA TIETÄÄ PITKÄÄ TAKAPAKKIA, JONKA KAIKKIA SEURAUKSIA ON VIELÄ MAHDOTONTA ENNUSTAA. VYÖTÄ JOUDUTAAN KIRISTÄMÄÄN MYÖS MEILLÄ SUOMESSA, TOTEAA SUOMEN PANKIN TUTKIMUSPÄÄLLIKKÖ IIKKA KORHONEN.

TEKSTIT TIMO SORMUNEN

Suomen Pankin nousevien talouksien tutkimuslaitoksen tutkimuspäällikkö Iikka Korhonen teki 24. helmikuuta tutut aamurutiinit. Niihin kuului myös pikainen vilkaisu kännykkään ja tarjolla oleviin uutisotsikoihin.

Kyseisenä aamuna ne koostuivat yhdestä selkeästä pääuutisesta: Venäjä oli hyökännyt Ukrainaan.

”Ensimmäinen ajatus oli, että nyt se sitten tapahtui”, Korhonen muistelee.

Monelle suomalaiselle uutinen oli järkytys, joka samalla nosti esiin vanhat pelot itänaapurin arvaamattomuudesta. Kokeneen Venäjän tutkijan silmissä se oli lopulta vain loogista jatkumoa vuoden 2014 Krimin miehitykselle sekä Donbassin ja Luhanskin ”mielikuvitusvaltiolle”, kuten Korhonen itse alueita kuvailee.

”Huonoja enteitä oli ilmassa riittämiin jo vuosien ajan, jos niitä vain halusi nähdä. Toki itsekin toivoin viimeiseen asti, että sotapuheet olisivat olleet lopulta vain Venäjän bluffia”, hän huokaa.

Armoton isku Venäjän taloudelle

Heti ensimmäiset uutisotsikot luettuaan Korhonselle kirkastui myös se, että sota tulee olemaan Venäjän taloudelle todella kova isku, josta selviämistä on edelleen vaikea edes ennustaa.

Venäläisten ostovoima ja ruplan kurssi syöksivät saman tien alamäkeen ja pudotusta oli kertynyt sodan ensimmäisen kuukauden aikana noin 30 prosenttia. Ja vielä pahempaa on edessä, kun lännen asettamat talouspakotteet alkavat kesän tullen puremaan täydellä tehollaan.

Ei siis ihme, että nuorta ja osaavaa väkeä muuttaa maasta kiihtyvällä vauhdilla, jos se vain on heille vielä käytännössä mahdollista.

”Se on ainakin selvää, että hyökkäyspäätöstä tehtäessä ei mietitty riittävän rationaalisesti sen talousvaikutuksia”, Korhonen toteaa.

Ruuan suhteen Venäjä on varsin omavarainen, mutta monella muulla toimialalla tiukat tuonti-

rajoitukset ja talouspakotteet halvaannuttavat tuotantoa. Muun muassa legendaarinen Lada-tehdas lomauttaa huhtikuussa väkensä komponenttipuolaan vedoten.

Toisaalta harvalla venäläisellä on pian edes varaa auton vaihtoon. Korhosen luotsaaman tutkimusryhmän synkkä ennuste näet on, että Venäjän bruttokansantuote putoaa tänä vuonna noin 10 prosenttia. Tuonnin arvon arvioidaan romahtavan puoleen nykyisestä.

”Vastaavia lukemia nähtiin aikanaan Iranissa, kun talouspakotteet alkoivat iskeä sinne täydellä teholla”, Korhonen vertaa.

Edessä ankea tulevaisuus

Länsimaiden nopea ja määrätietoinen pakotepoliitiikka ei sen sijaan yllättänyt kokenutta tutkijaa, sillä päätöksiä oli viritelty ja niistä oli myös varoiteltu valmiiksi jo etukäteen. Isompi hämmästyks oli se, millaisella vauhdilla ja yhtenäisyydellä ulkomaiset yritykset – suomalaiset jopa niiden etujoukoissa –

päättivät vetäytyä Venäjän markkinoilta.

”Tässä tilanteessa olisikin näyttänyt todella pahalta, jos sinne olisi jääty odottelemaan tilanteen kehittymistä. Nyt oltiin yhteisessä rintamassa”, Korhonen kehuu.

Taustalla olivat yritysten vaakakupissa alati painavammaksi tekijäksi tulleet vastuullisuuskysymykset, mutta myös synkkä tuntuma Venäjän tulevien vuosien talous- ja liiketoimintanäkymistä. Sikäläisille markkinoille ei ole paluuta kenties koko 2020-luvulla, vaikka sota pian loppuisikin.

Miltä Venäjä sitten näyttää vaikkapa kolmen vuoden päästä?

”Talous on paljon nykyistä pienempi ja irrotettu maailmantaloudesta, EU:sta ja Yhdysvalloista. Kansalaisten elintaso ja yritysten investoinnit ovat paljon nykyistä alemmalla tasolla. Kiinan kanssa tehdään entistä enemmän yhteistyötä”, Korhonen tiivistää.

Synkkenevää suhdannetta myös Suomeen

Ukrainan kriisi heittää ison varjon myös Suomen talouteen, vaikka Venäjän vienti oli jo edellisen kriisin jäljiltä typistynyt runsaaseen viiteen prosenttiin. Nyt se on painunut nollaan.

Sotautusten myötä kuluttajien luottamus on kääntynyt jyrkkään laskuun ja pessimismi valtaa alaa myös elinkeinoelämän piirissä.

Valtiontaloudessa menokehykset joustavat ja velanottoa lisätään muun muassa puolustusmenojen kasvun ja pakolaiskriisin vuoksi.

Suomen Pankissa jouduttiinkin kevään korvalla tekemään kaksi erillistä skenaarioita tulevista kehityspoluista. Ensimmäisessä laskelmassa vaikutukset talouskasvuun ja inflaatioon rajoittuvat pääosin kuluvaan vuoteen, jolloin Suomen talous kasvaisi tänä ja ensi vuonna noin 2 prosenttia.

Toisessa laskelmassa Suomen vientimarkkinat typistyvät eikä Venäjän tilalle vielä löydetä korvaavia vientikohteita. Myös raaka-aineiden ja energian hinnat pysyvät korkealla. Tällöin Suomen talouskasvu saattaisi kutistua noin 0,5 prosenttiin.

Molemmissa laskelmissa Suomen inflaation odotetaan nopeutuvan kuluvana vuonna 4–5 prosenttiin.

”Kyllä meilläkin joudutaan tinkimään elintarvikkeiden, teräksen ja lannoitteiden hinnoissa. Ruuan hintaan vaikuttaa paljolti se, millainen on Euroopan satokesä.”

Isoin kysymysmerkki on lopulta energian hinta. Siinä ratkaisun avaimet ovat Korhosen mukaan Yhdysvalloilla ja muutamilla suurilla öljyntuottajamailla, joita nyt painostetaan lisäämään tuotantoaan Venäjän öljyn korvaajana.

Sähkön osalta helpotusta tuo hiljalleen käynnistyvä Olkiluoto 3-ydinvoimala. Valonkajastusta

KUVA PETER MICKELSSON

”KYLLÄ MEILLÄKIN JOUDUTAAN TINKIMÄÄN ELINTASOSSA. KOROTUKSET NÄKYVÄT JO NYT MM. ELINTARVIKKEIDEN, TERÄKSEN JA LANNOITTEIDEN HINNOISSA.”

tuo myös Euroopan vihreä siirtymä, kun Eurooppa pyristelee pikavauhtia irti Venäjän fossiilisesta tuontienergiasta.

”Lämpöpumppeihin, LNG-tekniikkaan ja ylipäänsä energiansäästöön liittyvään teknologiaan tehdään pian isoja investointeja. Ja aikanaan on Ukrainakin rakennettava uusiksi. Näissä riittää työtä myös suomalaisyrityksille”, vuosina 2009–2010 myös Kyiv School of Economicsin vierailevana professorina ollut kauppatieteiden tohtori kannustaa.

KUVA ANTTI-AIMO KOIVISTO

Kansainvälisesti arvostettua Venäjän-tuntemusta

Ilkka Korhosen (53 v) luotsaama Suomen Pankin nousevien talouden tutkimuslaitos perustettiin pian Neuvostoliiton hajoamisen jälkeen vuonna 1991. Venäjän ohella se tutkii ja analysoi mm. Kiinaa.

Laitos on alansa kansainvälisesti tunnustettu asiantuntijaorganisaatio, jonka osamiseen ja analyysieihin luotetaan muun muassa EKP:ssä, Euroopan Komissiossa ja Yhdysvaltain keskuspankki FED:ssä.

”Vastaavia tutkimussuuntauksia on muissakin EU-maissa ja niiden kesken on selkeää työnjakoa. Esimerkiksi espanjalaiset keskittyvät tutkimaan Latinalaista Amerikkaa”, Korhonen kertoo.

Taloustieteilijä tuli tutkimuslaitokseen yksityiseltä pankkisektorilta vuonna 1995, joten hän on ehtinyt nähdä itänaapurin monet myllerrykset ja suunnanmuutokset. Korhonen on johtanut kymmenen ekonomistia työllistävää yksikköä vuodesta 2009 lähtien ja tehnyt siinä sivussa myös omaa tutkimustyötä.

”Monissa muissa maissa kriisit kehittyvät hitain askelin eteenpäin, mutta Venäjällä ne voivat realisoitua muutamassa viikossa. Ukrainan tilanne lieneekin kirkastanut myös suomalaisille sen, miksi naapurimaata ja sen tilannetta kannattaa seurata ja tutkia”, Korhonen toteaa.

Mitä työnantajan tulisi tietää etätyöstä

ETÄTYÖTÄ EI OLE KÄSITTEENÄ MÄÄRITELTY KANSALLISESSA TYÖLAINSÄÄDÄNNÖSSÄMME. EUROOPAN TYÖMARKKINAKESKUSJÄRJESTÖJEN ETÄTYÖTÄ KOSKEVAN PUITESOPIMUKSEN MUKAAN: "ETÄTYÖ ON TAPA ORGANISOIDA JA/TAI SUORITTAÄ TYÖTÄ TYÖSOPIMUKSEN PERUSTEELLA/TYÖSUHTEESSA KÄYTTÄEN TIETOTEKNIKKAA TAVALLA, JOSSA TYÖ, JOTA VOITAIIN TEHDÄ MYÖS TYÖNANTAJAN TILOISSA, TEHDÄÄN SÄÄNNÖLLISESTI NOIDEN TILOJEN ULKOPUOLELLA."

Sopimus tai ohjeistus

Etätyö perustuu lähtökohtaisesti sopimukseen: työnantaja ei voi yksipuolisesti määrätä työntekijää etätyöhön eikä työntekijällä ole oikeutta tehdä etätyötä, ellei asiasta ole sovittu. Etätyön tekeminen voi perustua myös työnantajan yksipuoliseen ohjeistukseen silloin, kun etätyön tekeminen on vapaaehtoisia ja työntekijä saa halutessaan työskennellä myös työsuhteen mukaisella työntekepaikallaan. Jos etätyöstä ei ole sovittu, on syytä olla kirjallinen ohjeistus ongelmien ja epäselvyyksien välttämiseksi. Ohjeistuksessa kannattaa painottaa, että etätyön tekeminen ei ole työntekijän pysyvä oikeus, vaan työnantaja voi tarpeen tullen muuttaa ohjeistusta. Etätyösopimuksessa tai -ohjeistuksessa on hyvä mainita, että työntekijä on tarvittaessa velvollinen tulemaan myös työsuhteen mukaiselle työntekepaikalle.

Etätyöstä kannattaa tehdä erillinen sopimus työnantajan ja työntekijän välillä ainakin silloin, kun palkataan uusi työntekijä pelkästään etätyöhön, työntekijä siirtyy kesken työsuhteen pelkästään etätyöhön ja kun sovitaan etätyöstä ulkomailla.

Osapuolten velvollisuudet

Etätyössä johtamisen ja esihenkilötyön rooli korostuu. Työntekijällä ja työnantajalla on samat työsuhteeseen liittyvät velvollisuudet kuin lähityössäkin. Työsuoritusta ja työn tuloksia saa seurata ja epäkohtiin saa puuttua tavanomaisin keinoin. Työntekijöitä on kohdeltava myös etätyön osalta tasapuolisesti, ellei tasapuolisuudesta poikkeaminen ole työntekijöiden tehtävät ja asema huomioon ottaen perusteltua.

Työnantaja vastaa etätyöntekijän terveydestä ja turvallisuudesta työssä. Työntekijän tulee noudattaa asianmukaisesti työpaikan työsuojelukäytäntöjä soveltuvin

osin etätyössäkin. Työturvallisuuslakia sovelletaan rajoitetusti myös etätyöhön. Työtaturmavakuutuksen kattavuus on etätyössä tavallista suppeampi: vakuutus kattaa vain työnteossa tapahtuneet tapaturmat.

Työaikalaki

Lähtökohtaisesti kaikkeen työ- tai virkasuhteen perusteella tehtävään työhön sovelletaan työaikalakia. Työntekopaikalla ei ole ratkaisevaa merkitystä, eli myös kotona tehtyyn työhön pääsääntöisesti sovelletaan työaikalakia. Jos työnantaja määrää, mihin aikaan työtä tehdään, ja/tai valvoo työajan käyttöä, työntekijä kuuluu työaikalain soveltamisalaan. Etätyössä noudatetaan työntekijän työsuhteen mukaista säännöllistä työaika. Lisä- ja ylityön tekeminen edellyttää työnantajan aloitetta. Etätyössäkin muodostuu lisä- ja/tai ylityötä, jos työnantaja esimerkiksi edellyttää yli kahdeksan tunnin työskentelyä vuorokaudessa. Jos käytössä on liukuva tai joustotyöaika, lisä- ja ylityön tekemisestä on nimenomaisesti sovittava. Työaika-asiakirjat, työvuoroluettelo ja työaikakirjanpito, on laadittava myös etätyössä olevan työntekijän osalta, kun työntekijä kuuluu työaikalain soveltamisalan piiriin.

ETÄTYÖOHJEISTUS VOI KOOSTUA ESIMERKIKSI SEURAAVISTA EHDOSTA:

- kuinka usein etätyötä saa tehdä
- mitkä ovat etätyöpäivistä sopimiseen tai ilmoittamiseen liittyvät käytännöt
- missä etätyötä saa tehdä
- mikä on sovellettava työaika
- miten poissaoloista ilmoitetaan
- mitkä ovat työntekijän muut velvoitteet
- missä tilanteissa etätyö voi päättyä
- salassapitoon ja tietosuojaan liittyvistä asioista voi olla tarpeen ohjeistaa tarkemmin, samoin tietokoneeseen ja muihin työvälineisiin liittyvistä säännöistä.

REETTA RIIHIMÄKI

lakimies
Helsingin seudun
kauppakamari

Yhteistyö veturiyritysten ja oppilaitosten välillä lähtenyt hyvin käyntiin: oppimisympäristön ensimmäiset konkreettiset askeleet on jo otettu

MERITEOLLISUUSPUISTOON SIJOITTUVAN OPPIMISYMPÄRISTÖN TEKEMISEN YTIMESSÄ ON RATKAISUJEN KEHITTÄMINEN OSAAJAPULAAN JA OSAAMISTARPEISIIN. YHTEISTYÖ VETURIYRITYSTEN JA OPPILAITOSTEN VÄLILLÄ ON LÄHTENYT HYVIN KÄYNTIIN JA KONKREETTISIA ASKELEITA ON JO OTETTU. ENSIMMÄISET TYÖSSÄOPPIMISJAKSOT STARTTAAVAT, MONENLAISIA TAPAHTUMIA JÄRJESTETÄÄN JA LISÄÄ YRITYKSIÄ HOUKUTELLAAN MUKAAN. KONSEPTIN BRÄNDINIMEKSI ON JUURI VALITTU SEASIDE CAMPUS.

Meriteollisuuspuisto muotoutuu oppimisympäristöksi vaihe vaiheelta yritysten ja oppilaitosten yhteisessä konseptikehityksessä. Konseptin kehittämisen ydinryhmä, jossa edustettuina ovat mm. meriteollisuuspuiston veturiyritykset Kongsberg Maritime Finland Oy ja Rauma Marine Constructions Oy sekä alueen oppilaitokset, kokoontui yhteen miettimään tulevaa toimintaa huhtikuussa 2022.

”Tulevaan syksyyn on suunnitteilla yhteistyön tiivistäminen meriteollisuudessa tapahtuvien työssäoppimisjaksojen osalta, ammattikorkeakouluopiskelijat pääsevät haastamaan itseään projektien parissa ja ensimmäiset kansainväliset työssäoppimisjaksot starttaavat”, ynnää yhteen toimintaa projektipäällikkö Hanna-Kaisa Desavelle.

Keväällä on toteutettu useampia tapahtumia, joissa oppimisympäristö on näkyvässä roolissa. WinNovan alojen illassa kahdeksaslukkalaiset ja heidän vanhempansa antoivat positiivista palautetta kone- ja tuotantotekniikan sekä meriteollisuuden tiivistä yhteistyöstä. Toukokuussa Satakunnan opinto-ohjaajat pääsivät tutustumaan meriteollisuuteen, kun Kongsberg Maritime Finland Oy:n, Logistikas Oy:n, Rauma Marine Constructions Oy:n ja Telesilta Oy:n (Harju Elekter) edustajat kertoivat toiminnastaan. Meriteollisuuspuisto oli myös esillä Taitaja2022-kisoissa Porissa toukokuussa.

Alueen pitovoiman näkökulmasta on ensiarvoisen tärkeää saada tulevaisuuden tekijät ja yritykset kohtaamaan. Tässä on onneksi selkeä win-win-tilanne: opiskelijapalautteen perusteella yritysesitykset joko oppilaitoksissa tai suoraan yrityksissä koetaan todella kiinnostaviksi. Myös yritykset ovat valmiita esittelemään omaa toimintaansa. Syksyyn on varattu verkostoitumismahdollisuuksia opiskelijoille ja yrityksille Nordic Business Forumin yhteydessä sekä Rauman Meriverkostopäivässä.

Konseptin kehittämisen ydinryhmä kokoontui Rauman meriteollisuuspuistossa. Kuvassa vasemmalta oikealle Hanna-Kaisa Desavelle (WinNova), Teppo Lundell (SAMK), Teija Harju (WinNova), Päivi Junnila (Rauman kauppakamari), Lasse Schultz (WinNova), Kristiina Ekholm (Kongsberg Maritime Finland Oy), Riitta Tempakka (SAMK), Riikka Piispa (Rauman kauppakamari) ja Johanna Peltomaa (Rauma Marine Constructions Oy).

”Oppimisympäristön mahdollistamasta yhteistyöstä saadaan aina enemmän irti, mitä useampi yritys lähtee rohkeasti avaamaan osaa- ja osaamistarpeitaan. Projektitiimi kannustaa myös ravistelemaan käsityksiä oppilaitosyhteistyöstä ja haastamaan oppilaitoksia – tehdään yhdessä fiksusti ja ketterästi. Meillä on mahdollisuus monenlaisiin kuvioihin: esimerkiksi riittävän suuri määrä työssäoppimisjaksoja mahdollistaisi työpaikkaohjaajaan oppilaitoksen puolesta”, toteaa Desavelle kannustaen yrityksiä rohkeasti mukaan toimintaan haastavasta maailmantilanteesta riippumatta.

SEASIDE CAMPUS - KONSEPTI KEHITTEILLÄ

Kehitteillä on Seaside Campus -konsepti, jonka ideana on toteuttaa teollisuuspuiston alueelle oppimisympäristöajatteluun perustuva osaamisen kehittämisen tukipalvelu. Tavoitteena on luoda meriteollisuuden osaamiskeskittymä, joka pohjautuu vahvaan ammatilliseen osaamiseen, monipuolisiin jatkuvan oppimisen koulutusmahdollisuuksiin ja ketteriin yhteistyöverkostoihin. Yhteistyössä ovat mukana alueen yritykset, Satakunnan ammattikorkeakoulu, WinNova, Rauman Meriteollisuuskiinteistöt Oy, Rauman kaupunki ja Rauman kauppakamari. Konseptia kehitetään osana Keski-Suomen ELY-keskuksen rahoittamaa Meriteollisuuspuisto oppimisympäristönä -hanketta (ESR).

Lisätiedot:

Projektipäällikkö Hanna-Kaisa Desavelle,
hanna-kaisa.desavelle@winnova.fi, p. 044 455 8280

Toukokuu

24.5.2022 HHJ Hallituksen työkalut asiakasarvon johtamiseen

Pystyykö yrityksesi mittaamaan omaa kilpailuetuaan? Seuraatko kilpailuedun kehittymistä kassavirran, kannattavuuden ja kasvun ohella? Asiakkaat päättävät yrityksen kilpailuedun, ja asiakkaiden valinnoilla on suora yhteys yrityksen kasvuun, kannattavuuteen ja kassavirtaan. Valtaosalla suomalaisten yritysten hallituksista ei oman arvionsa mukaan ole hyvää käsitystä asiakkaiden tulevaisuuden tavoitteista.

24.5.2022 Päästövähennyskoulutus

Koulutus tarjoaa käytännönläheisiä työkaluja päästöjen laskentaan, vähentämiseen ja kompensointiin. Päästövähennyksissä keskitytään yritysten oman toiminnan, logistiikan ja energiankulutuksen aiheuttamiin päästöihin Keskus-kauppakamarin Ilmastositoumuksen vaatimusten mukaisesti.

24.5.2022 Kansainvälisen arvonlisäverotuksen ajankohtaiskatsaus

Kansainvälisen arvonlisäverotuksen ajankohtaiskatsauksessa käsitellään kansainvälisen arvonlisäverotuksen uudistuksia ja erityiskysymyksiä käytännönläheisesti. Koulutuksen jälkeen ymmärrät muun muassa EU-tavarakaupan perussäännöt ja ongelmatilanteet.

24.5.2022 Controllerin Excel-raportointi

Ketterät ja modernit Excelin raportointiominaisuudet auttavat tuottamaan luotettavia ja informatiivisia raportteja, mittareita ja koontinäyttöjä. Koulutus tarjoaa eväät raportoinnin tuottamiseen liiketoiminnan tueksi ja kehittämiseksi.

31.5.2022 Kansainvälisen kaupan juridiikka

Kansainvälisille markkinoille siirryttäessä ja siellä toimiessa on erittäin tärkeää tuntea vientikaupan sopimuksia ja tuotteiden suojaamista koskevat perusperiaatteet, jotta välttyy näihin liittyviltä sudenkuopilta.

Kesäkuu

1.6.2022 Esihenkilön työkalupakki

Työsuhteen kannalta olennaisen juridikan tunteminen antaa esimiehelle välineitä ja varmuutta puuttua haastaviin tilanteisiin ja parhaassa tapauksessa estää niiden syntymisen jo ennakkolta.

7.6.2022 Sujuvampaa Excelin käyttöä

Tuntuuko Excelin käyttö haastavalta? Käytätkö turhan paljon aikaa yksinkertaisten asioiden tekemiseen?

Haluaisitko vahvistaa Excel-osaamistasi ja vapauttaa aikaa muuhun työhön? Tässä webinaarissa käydään läpi Excelin yleisimpiä kaavoja ja funktioita, luodaan työkirjan listasta taulukko ja suodatetaan ja lajitellaan tietoa.

9.6.2022 Koneturvallisuus työnantajan näkökulmasta

Työnantaja, tiedätkö käytännössä, mitä työnantajaa koskevat koneturvallisuusvelvoitteet merkitsevät? Onko koneturvallisuusosaamisesi hanskassa? Koulutuksen tavoite on saada osallistujat ymmärtämään koneturvallisuuteen liittyvät lainsäädännön oleelliset määräykset, vastuukysymykset eri toimijoiden kesken, sekä tuoda esille tapahtuneiden tapaturmien syy-seuraus-yhteyttä ja ratkaisuja niiden estämiseksi.

Syyskuu

13.9.2022 HHJ Hallitus ja strategian toteuttaminen

Valmennukseen osallistuminen kirkastaa osallistujille hallituksen mahdollisuudet, roolin ja tehtävät strategian toteuttamisessa. Koulutuspäivä lisää osallistujien ymmärrystä ihmisiin vaikuttamisen merkityksestä strategian toteuttamisessa ja toiminnan kehittämisessä, sekä antaa käytännön esimerkkien ja case-harjoitusten kautta konkreettisia keinoja strategian toteuttamiseen hallitustyön kautta.

21.9.–18.10.2022 Hyväksytty hallituksen jäsen (HHJ) – kurssi

21.09. | 27.09. | 04.10. | 12.10. (ryhmätö) | 18.10.

Hyväksytty hallituksen jäsen (HHJ) -kurssi soveltuu hallitus-työskentelyn aktivoimiseen ja kehittämiseen. Se sopii sekä hallitustyötä jo tekeville henkilöille tai sitä harkitseville, ja auttaa myös yrittäjiä ja yritysjohtajia hyödyntämään hallitus-työskentelyä entistä paremmin.

Lokakuu

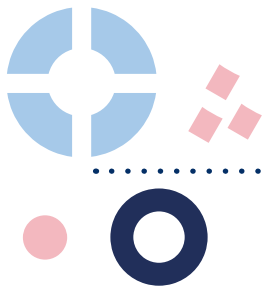
31.10.–1.11.2022 HHJ-puheenjohtaja-koulutus

Pk-yrityksen hallituksen puheenjohtajakoulutuksessa käsitellään hallituksen johtamista ja ryhmädynamiikkaa. Puheenjohtajan tulisi toimia vastaavasti kuten orkesterinjohtaja tai luotsi. Hänellä tulee olla kyky kehittää hallitus-osaamista, niin omaansa kuin hallituksen jäsenten. Toimiva hallitus toimii osakeyhtiön voimavarana ja suunnannäyttäjänä.

Kannattaa seurata päivittyviä koulutussivujamme. Tarjontaan on luvassa lisää koulutuksia.

**Lisätiedot ja ilmoittautumisohjeet
raumankauppakamari.fi
Tervetuloa koulutuksiin!**

Tapahtuma- ja koulutuskuulumisia

Kauppa- ja palvelualojen valiokunta kokoontui pitkästä aikaa liveinä Rantalainen Oy:n tiloissa Raumalla. Keskuskauppakamarin ekonomisti **Jukka Appelqvistin** talouskatsaus mietitytti osallistujia.

Tulevaisuuden työelämä ja johtajuus. Ensimmäinen HR- ja johtamisfoorumi "TTJ" järjestettiin Posellissa 10.5. Tilaisuuden toteuttivat Rauman Nuorkauppakamari, Rauman kauppakamari, Keskinäinen Vakuutusyhtiö Ilmarinen, Silta Oyj ja LMI Finland. Seuraava tapaaminen on tiedossa 1.9.2023.

Kevätkokouksessa käytiin läpi vuoden 2021 toteumaa ja näkymiä tulevaan aktiivisen keskustelun siivittämänä.

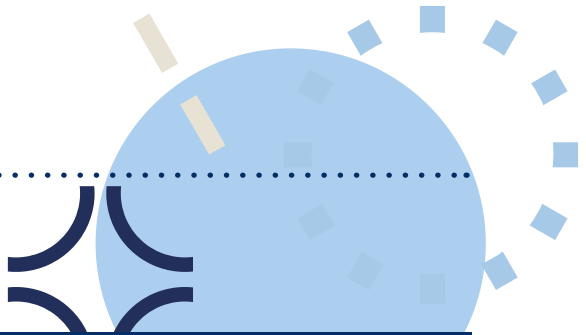
Jo kolmatta kertaa toteutettu Rauman seudulla rakennetaan -tilaisuus kokosi Poselliin joukon rakennusalan hankkeista kiinnostuneita tahoja. Tilaisuuden toteuttivat yhteistyössä Infra ry, Rauman kauppakamari ja Rauman Yrittäjät ry.

Olkiluodon vierailukeskuksessa käytiin tiukka kilpailu MAOL-Rauma Ry:n järjestämässä Satakunnan Päässä-lasku-mestari-kisassa Rauman seudun 8.-luokkalaisten ja lukion 1.-vuosikurssin sarjoissa. ICT-valiokunta tukee kilpailua.

Satakuntaliitto julkaisi Satakunnan talous -suhdanne-julkaisun yhteistyössä Rauman kauppakamarin kanssa. Tilaisuus toteutettiin osana Pyhäjärvisuudun paikallisvaliokunnan kokousta Paneliankosken Voima Oy:n tiloissa Eurassa.

Lyhyesti lukuina

1 300 000 000 l

Maanteiden tavaraliikenne kuluttaa Suomessa dieselpolttoainetta 1,3 miljardia litraa vuodessa.

30 %

Polttoainekulujen osuus voi olla yli 30 prosenttia kuljetusyrityksen kaikista kuluista.

83 c / 55 %

Dieselpolttoaineen litrahinta on noussut vuodessa 83 senttiä eli noin 55 prosenttia.

Lähde: Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry.

YRITTÄJÄGOLF 2022

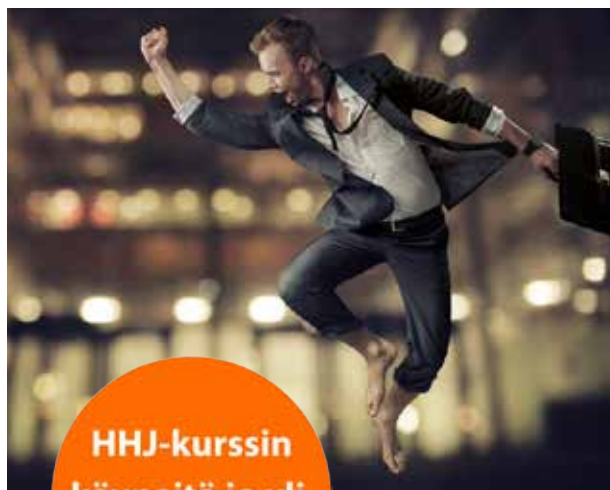
Ke 24.8.2022 klo 9.00 lähtien
Rauma Golf

RAUMAN
KAUPPAKAMARI

Yrittäjät

Hyöty irti hallitustyöstä

HHJ-kurssin
käyneitä jo yli
13 000

HHJ INFO

HYVÄKSYTTY
HALLITUKSEN JÄSEN

Tiistai 24.05.2022, klo 14.30-15.30

Verkossa

HHJ on kasvanut ja kehittynyt yhdestä kurssista ja tutkinnosta kokonaiseksi pk-yritysten hallitustyön kehittämisohjelmaksi. HHJ-kokonaisuus sisältää jo nyt useita kursseja ja koulutuksia, joilla hallituksen pk-yritykselle tuottamaa hyötyä voidaan kasvattaa. HHJ-tuoteperhe kasvaa jatkuvasti uusilla koulutuksilla ja mahdollisuuksilla kehittää itseään pitkäjänteisesti hallitustyön tekijänä.

Tervetuloa maksuttomaan info-tilaisuuteen kuulemaan mistä HHJ:ssä on kyse!

Lisätiedot ja ilmoittautuminen HHJ-koulutuksiin: www.hhj.fi

HHJ KURSSI

HYVÄKSYTTY
HALLITUKSEN JÄSEN

21.9. - 18.10.2022

Raumalla

"Monipuolinen ja paljon ajatuksia, toisaalta myös kysymyksiä ja mielenkiintoa herättäviä aiheita. Voin lämpimästi suositella myös kollegoille!"

Hallitustyö koostuu useista eri osa-alueista. HHJ®-kurssilla käsitellään mm. hallituksen kokoonpanoa, roolia, vastuita, riskienhallintaa sekä työskentelytapoja: raportointia, strategiatyötä ja palkitsemisjärjestelmiä. Koulutuksessa selvitetään asiantuntijoiden ja hallitusammattilaisten johdolla, mitä on hyvä hallitustyö ja millaisia työkaluja hallitustyöskentelyn kehittäminen vaatii.

HHJ STRATEGIAN TOTEUTTAMINEN

HYVÄKSYTTY
HALLITUKSEN JÄSEN

Tiistai 13.09.2022, klo 9.00 - 16.00

Raumalla

Kurssi kirkastaa osallistujille hallituksen mahdollisuudet, roolin ja tehtävät strategian toteuttamisessa.

- Lisää ymmärrystä ihmisiin vaikuttamisen merkityksestä strategian toteuttamisessa ja toiminnan kehittämisessä.
- Saat käytännön esimerkkien ja case-harjoitusten kautta konkreettisia keinoja strategian toteuttamiseen hallitustyön kautta.
- Intensiivinen yhden päivän koulutus antaa erinomaiset valmiudet strategioiden jalkauttamiseen.

Lisätietoja koulutuksista saat www.raumankauppakamari.fi ja www.hhj.fi
Tervetuloa koulutuksiin!